

Štvrtok 16. decembra 2021

P9_TA(2021)0507

Rokovania Výboru pre petície v roku 2020

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. decembra 2021 o rokovaní Výboru pre petície v roku 2020 (2021/2019(INI))

(2022/C 251/09)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o rokovaní Výboru pre petície,
 - so zreteľom na články 10 a 11 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“),
 - so zreteľom na články 20, 24 a 227 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), v ktorých sa odráža význam, ktorý sa v zmluve prikladá právu občanov EÚ a osôb s pobytom v EÚ upriamiť pozornosť Európskeho parlamentu na ich záležitosti,
 - so zreteľom na článok 228 ZFEÚ o úlohe a funkciách európskeho ombudsmana,
 - so zreteľom na článok 44 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) o petičnom práve obrátiť sa na Európsky parlament,
 - so zreteľom na ustanovenia ZFEÚ, ktoré sa týkajú postupu v prípade nesplnenia povinnosti, najmä na články 258 a 260,
 - so zreteľom na článok 54 a článok 227 ods. 7 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre petície (A9-0323/2021),
- A. keďže v roku 2020 dostal Európsky parlament 1 573 petícií, čo predstavuje nárast o 15,9 % v porovnaní s 1 357 petíciami predloženými v roku 2019 a nárast o 28,9 % v porovnaní s 1 220 petíciami predloženými v roku 2018;
- B. keďže v roku 2020 bol počet používateľov, ktorí na webovom portáli Európskeho parlamentu pre petície podporili jednu alebo viacero petícií, 48 882, čo predstavuje značný nárast v porovnaní s 28 076 používateľmi zaznamenanými v roku 2019; keďže v roku 2020 sa zvýšil aj počet kliknutí na podporu petícií, ktorý dosiahol celkovo 55 129;
- C. keďže vysoký počet petícií, ktoré vyjadrujú znepokojenie občanov v súvislosti s ohrozením verejného zdravia a sociálno-ekonomickou krízou v dôsledku vypuknutia pandémie ochorenia COVID-19, významne prispel k zvýšeniu počtu petícií zaregistrovaných v roku 2020 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi; keďže 13,23 % petícií prijatých v roku 2020 sa týkalo pandémie ochorenia COVID-19;
- D. keďže z vysokého počtu petícií predložených v roku 2020 vyplýva, že v čase krízy sa občania spoliehajú na svojich volených zástupcov na úrovni EÚ tým, že im priamo adresujú svoje obavy a sťažnosti;
- E. keďže celkový počet petícií však zostáva v pomere k celkovému počtu obyvateľov EÚ skromný, čo ukazuje, že je stále potrebné ešte viac zintenzívniť úsilie o zvýšenie informovanosti občanov o ich petičnom práve a nabádať ich, aby ho uplatňovali; keďže pri uplatňovaní petičného práva občania očakávajú, že hľadaním riešenia ich problémov inštitúcie EÚ poskytnú pridanú hodnotu;
- F. keďže kritériá prípustnosti petícií sú stanovené v článku 227 ZFEÚ a v článku 226 rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu, v ktorých sa požaduje, aby petície predkladali občania EÚ alebo osoby s pobytom v EÚ, ktorých sa priamo dotýkajú záležitosti, ktoré patria do pôsobnosti EÚ;

Štvrtok 16. decembra 2021

- G. keďže spomedzi 1 573 petícií predložených v roku 2020 bolo 392 vyhlásených za neprípustné a 51 bolo stiahnutých; keďže relatívne vysoký percentuálny podiel (24,92 %) neprípustných petícií v roku 2020 dokazuje, že občanom stále nie sú dostatočne jasné rozsah a obmedzenia oblastí zodpovednosti Únie;
- H. keďže petičné právo obrátiť sa na Európsky parlament je jedným zo základných práv občanov EÚ; keďže petičné právo poskytuje občanom EÚ a osobám s pobytom v EÚ otvorený, demokratický a transparentný mechanizmus, vďaka ktorému sa môžu priamo obrátiť na svojich volených zástupcov, a preto je nevyhnutné na umožnenie aktívnej účasti občanov v oblastiach činnosti Únie;
- I. keďže petičné právo ponúka Európskemu parlamentu možnosť posilniť svoju reakcieschopnosť na sťažnosti a obavy týkajúce sa rešpektovania základných práv EÚ a dodržiavania právnych predpisov EÚ v členských štátoch; keďže petície preto predstavujú užitočný zdroj informácií, pokiaľ ide o prípady nesprávneho uplatňovania alebo porušovania práva EÚ, a Európskemu parlamentu a ďalším inštitúciám EÚ tak umožňujú posúdiť transpozíciu a uplatňovanie práva Únie a jeho možný vplyv na práva občanov EÚ a osoby s pobytom v EÚ;
- J. keďže Európsky parlament je na medzinárodnej úrovni dlhodobo v popredí rozvíjania petičného postupu a jeho postup predkladania petícií je najotvorenejší a najtransparentnejší v Európe, čím predkladateľom petícií umožňuje účasť na jeho činnostiach;
- K. keďže Výbor pre petície starostlivo skúma a rieši každú petíciu predloženú Európskemu parlamentu; keďže každý predkladateľ petície má právo dostať odpoveď s informáciami o rozhodnutí výboru o prípustnosti a následných opatreniach, a to v primeranej lehote a vo vlastnom jazyku alebo v jazyku, v ktorom je petícia napísaná; keďže každý predkladateľ petície môže požiadať o opätovné otvorenie svojej petície na základe akéhokoľvek relevantného vývoja;
- L. keďže činnosť Výboru pre petície vychádza z podnetov predkladateľov petícií; keďže informácie predložené predkladateľmi petícií v petíciách a na schôdzach výboru spolu s posúdením Komisie a odpoveďami členských štátov a iných orgánov sú pre činnosť výboru kľúčové; keďže prípustné petície takisto poskytujú cenné príspevky k práci ostatných parlamentných výborov, pretože ich Výbor pre petície zasiela iným výborom na prijatie stanoviska alebo pre informáciu;
- M. keďže Výbor pre petície pripisuje na svojich schôdzach prvoradý význam preskúmaniu petícií a verejnej diskusii o petíciách; keďže predkladatelia petícií majú právo prezentovať svoje petície a často sa zúčastňujú na diskusii, čím aktívne prispievajú k práci výboru; keďže v roku 2020 usporiadal Výbor pre petície 13 schôdzí výboru, na ktorých sa za prítomnosti 110 predkladateľov petícií diskutovalo o 116 petíciách, pričom počas diskusií vystúpilo 78 predkladateľov petícií; keďže nižší počet petícií prerokovaných na schôdzach v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 možno vysvetliť skrátením časových intervalov pre schôdze výborov, najmä od apríla do júla, z dôvodu obmedzených tmočnických služieb v dôsledku preventívnych opatrení Európskeho parlamentu v súvislosti s pandémiou;
- N. keďže hlavné obavy vznesené v petíciách predložených v roku 2020 sa týkajú základných práv (najmä vplyv mimoriadnych opatrení súvisiacich s pandémiou COVID-19 na právny štát a demokraciu, ako aj na slobodu pohybu, právo na prácu, právo na informácie a právo na vzdelanie, ako aj práva LGBTIQ+ osôb v Únii), zdravia (najmä otázky týkajúce sa krízy v oblasti verejného zdravia vyplývajúcej z pandémie, od ochrany zdravia občanov vrátane liečebných postupov a ochranných prostriedkov až po zvládnutie zdravotnej krízy v členských štátoch a obstarávanie a distribúciu vakcín), životného prostredia (väčšinou banské činnosti a ich vplyv na životné prostredie, jadrová bezpečnosť, znečisťovanie ovzdušia a zhoršovanie prírodných ekosystémov), spravodlivosti (najmä otázky týkajúce sa prístupu k spravodlivosti alebo údajných procesných nezrovnalostí alebo obavy týkajúce sa právneho štátu, prípady cezhraničných únosov detí a práva starostlivosti), zamestnanosti (najmä prístupnosť trhu práce a neistá práca), vzdelávania (najmä otázky týkajúce sa diskriminačného prístupu k vzdelávaniu) a vnútorného trhu (najmä otázky týkajúce sa vnútroštátnych cestovných obmedzení v súvislosti s pandémiou a ich vplyvu na voľný pohyb osôb v rámci EÚ i mimo nej) a vykonávania dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva z Európskej únie, okrem mnohých ďalších oblastí činnosti;

Štvrtok 16. decembra 2021

- O. keďže 79,7 % (1 254) petícií prijatých v roku 2020 bolo predložených prostredníctvom webového portálu Európskeho parlamentu pre petície v porovnaní so 73,9 % (1 003 petícií) v roku 2019, čo potvrdzuje, že webový portál Európskeho parlamentu pre petície sa stal zďaleka najpoužívanejším kanálom na predkladanie petícií občanov Európskemu parlamentu;
- P. keďže v roku 2020 sa webový portál pre petície ďalej vypracoval na používateľsky ústretovejší, bezpečnejší a prístupnejší portál pre občanov; keďže často kladené otázky boli aktualizované a v súvislosti s vykonávaním odporúčaní európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov bolo urobených niekoľko zlepšení v oblasti ochrany údajov a bol zavedený nový mechanizmus na obnovu hesla; keďže sa ďalej posilnilo prepojenie medzi webovým portálom pre petície, ePeti a PETIGREF a pokračovalo sa v práci na zabezpečení integrácie vonkajšieho vývoja a systému Hermes; keďže sa úspešne spracoval veľký počet individuálnych žiadostí o podporu;
- Q. keďže v roku 2020 bolo mnoho petícií týkajúcich sa pandémie ochorenia COVID-19 zaradených do programu prostredníctvom zrýchleného postupu;
- R. keďže v roku 2020 Výbor pre petície uskutočnil iba jednu služobnú cestu na účely zistenia potrebných skutočností; keďže v dôsledku pandémie a rozhodnutia predsedu Európskeho parlamentu o zrušení parlamentných podujatí vrátane delegácií sa nemohla uskutočniť žiadna ďalšia služobná cesta na účely zistenia potrebných skutočností ako jedno z nevyhnutných preventívnych opatrení prijatých na obmedzenie šírenia pandémie ochorenia COVID-19 a minimalizáciu zdravotných rizík pre poslancov a zamestnancov Európskeho parlamentu;
- S. keďže Výbor pre petície ako pridružený výbor spolu s gestorskými výbormi (Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci – LIBE a Výbor pre kultúru a vzdelávanie – CULT) zorganizoval 15. októbra 2020 verejné vypočutie o európskej iniciatíve občanov s názvom Menšinový balíček – milión podpisov za rozmanitosť v Európe; keďže z dôvodu pandémie sa vypočutie uskutočnilo v hybridnom formáte a organizátori európskej iniciatívy občanov sa na stretnutí mohli zúčastniť na diaľku, zatiaľ čo verejnosť mohla stretnutie sledovať prostredníctvom vysielania cez internet;
- T. keďže Komisia ako strážkyňa zmlúv zohráva zásadnú úlohu v práci Výboru pre petície a informácie poskytované predkladateľmi petícií sú užitočné pri odhaľovaní možných porušení alebo nesprávneho uplatňovania európskeho práva;
- U. keďže stratégia Komisie pri spracúvaní petícií je založená na jej oznámení z roku 2016 s názvom Právo EÚ: Lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva (C(2016)8600);
- V. keďže vo výročných správach Komisie o monitorovaní uplatňovania práva EÚ sa petície uvádzajú veľmi všeobecne, čo poukazuje na absenciu riadneho systému na zhromažďovanie informácií o petíciách a o tom, ako súvisia s postupmi v prípade nesplnenia povinnosti alebo aktmi EÚ;
- W. keďže podľa rokovacieho poriadku zodpovedá Výbor pre petície za vzťahy s európskym ombudsmanom, ktorý vyšetroje sťažnosti týkajúce sa nesprávneho úradného postupu inštitúcií a orgánov EÚ; keďže súčasná európska ombudsmanka Emily O'Reilly predložila svoju výročnú správu za rok 2019 Výboru pre petície na jeho schôdzi 3. septembra 2020;
- X. keďže Výbor pre petície je členom Európskej siete ombudsmanov, do ktorej patrí aj európsky ombudsman, vnútroštátni a regionálni ombudsmani a podobné orgány v členských štátoch, kandidátskych krajinách a ďalších krajinách Európskeho hospodárskeho priestoru a ktorej cieľom je podporovať výmenu informácií o práve a politikách EÚ a najlepších postupov;
1. zdôrazňuje zásadnú úlohu Výboru pre petície pri ochrane a podpore práv občanov EÚ a osôb s pobytom v EÚ zabezpečením včasného a účinného preskúmania obáv a sťažností predkladateľov petícií a ich riešenia, kedykoľvek je to možné, prostredníctvom otvoreného, demokratického, rýchleho a transparentného procesu predkladania petícií; zdôrazňuje kľúčový význam petícií pri presadzovaní zásad priamej demokracie a zlepšovaní aktívnej účasti občanov EÚ;
 2. zdôrazňuje, že účasť občanov na rozhodovacom procese Únie je nevyhnutná na dosiahnutie demokratickejšej, otvorenejšej a transparentnejšej Únie; zdôrazňuje, že Výbor pre petície zohráva zásadnú úlohu pri zapájaní európskych občanov do činností Únie a predstavuje diskusné fórum, na ktorom môžu občania vyjadriť svoj názor v inštitúciách EÚ; vyzýva inštitúcie EÚ, aby zlepšili svoju reakciu na problémy občanov pri tvorbe politik tým, že zohľadnia názory a sťažnosti vyjadrené v petíciách;

Štvrtok 16. decembra 2021

3. opätovne zdôrazňuje význam neprestajnej verejnej diskusie o oblastiach činnosti Únie s cieľom zabezpečiť, aby boli občania správne informovaní o rozsahu právomocí Únie a rôznych úrovniach rozhodovania; v tejto súvislosti vyzýva na účinné kampane na zvyšovanie informovanosti; zdôrazňuje, že aktívne zapojenie tlačových a komunikačných služieb na európskej aj vnútroštátnej úrovni a aktívnejšie sociálne médiá by zvýšili viditeľnosť a reakcieschopnosť Výboru pre petície na obavy verejnosti;
4. domnieva sa, že toto úsilie by pomohlo zabrániť dezinformáciám o práci Výboru pre petície v súlade s bojom proti dezinformáciám podporovaným Komisiou a pomohlo by zvýšiť informovanosť občanov o ich petičnom práve, ako aj o rozsahu a obmedzeniach zodpovednosti Únie a právomocí Výboru pre petície s cieľom znížiť počet neprípustných petícií; domnieva sa, že je tiež dôležité vyzdvihnúť úspešné prípady, v ktorých sa problém, na ktorý upozornil predkladateľ petície, vyriešil s podporou Výboru pre petície; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam viacjazyčnej komunikačnej politiky EÚ v záujme lepšieho kontaktu s občanmi zo všetkých členských štátov;
5. zdôrazňuje, že Konferencia o budúcnosti Európy by sa mala využiť ako príležitosť na vysvetlenie úlohy Výboru pre petície občanom EÚ s cieľom zvýšiť informovanosť o petičnom práve a nabádať ich, aby sa aktívne zúčastňovali a vyjadrovali obavy a nápady svojim voleným zástupcom;
6. upozorňuje na to, že petície predstavujú pre občanov vstupnú bránu do európskych inštitúcií a sú pre Európsky parlament a ďalšie inštitúcie EÚ jedinečnou príležitosťou na priame nadviazanie kontaktu s občanmi EÚ a osobami s pobytom v EÚ, pochopenie ich problémov a udržiavanie pravidelného dialógu, najmä v prípadoch, ak sa na nich vzťahuje nesprávne uplatňovanie práva EÚ; zdôrazňuje, že je potrebné posilniť spoluprácu medzi Výborom pre petície a gestorskými výbormi, inštitúciami, orgánmi a agentúrami Únie a vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi pri vyšetrovaní a návrhoch týkajúcich sa vykonávania a dodržiavania práva EÚ vrátane potrebných odpovedí poskytovaných výboru; je presvedčený, že takáto spolupráca má zásadný význam pre riešenie a vyriešenie obáv občanov z uplatňovania práva EÚ a prispieva k posilneniu demokratickej legitimity a zodpovednosti Únie; požaduje preto aktívnejšiu účasť zástupcov členských štátov na schôdzach výboru a rýchlejšie reakcie na žiadosti o objasnenie alebo informácie, ktoré zasiela Výbor pre petície vnútroštátnym orgánom; vyzýva Komisiu, aby prijala kroky na zabezpečenie čo možno najzrozumiteľnejšieho a najširšieho výkladu rozsahu pôsobnosti článku 51 charty;
7. vyzýva Komisiu, aby vo Výbore pre petície zohrávala aktívnejšiu úlohu s cieľom zabezpečiť, aby občania dostávali podrobné a zrozumiteľné odpovede;
8. zdôrazňuje, že je potrebné rešpektovať prístup a stanovisko, ktoré Komisia vyjadrila vo svojich odpovediach Výboru pre petície, a jej úlohu strážkyne zmlúv;
9. pripomína, že petície významne prispievajú k úlohe Komisie ako strážkyne zmlúv; zdôrazňuje, že posilnená spolupráca medzi Výborom pre petície a Komisiou je nevyhnutná na zabezpečenie úspešného spracovania petícií; naliehavo vyzýva Komisiu, aby sa zdržala všeobecných odpovedí a poskytovala včasné, presné, jasné a cielené odpovede s cieľom účinne reagovať na konkrétne požiadavky predkladateľov petícií; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila transparentnosť a prístup k dokumentom a informáciám v rámci postupov týkajúcich sa projektu EU Pilot v súvislosti s prijatými petíciami, ako aj v rámci projektu EU Pilot a postupov v prípade nesplnenia povinnosti, ktoré už boli ukončené, a aby pri zvažovaní začatia postupu o nesplnení povinnosti, najmä ak sa tieto otázky týkajú právnych predpisov v oblasti životného prostredia, prednostne zohľadnila všetky otázky týkajúce sa porušovania právnych predpisov EÚ, ktoré sú nastolené v petíciách;
10. žiada Komisiu, aby objasnila svoju právomoc v súvislosti s petíciami vrátane tých, ktoré sa týkajú otázok, ktoré patria do oblasti činnosti EÚ, ale nepatria do politiky, v ktorej má EÚ legislatívnu právomoc;
11. vyzýva vnútroštátne orgány, aby aktívne prijímali potrebné opatrenia s cieľom reagovať na obavy občanov vyjadrené v petíciách v prípadoch, keď dôjde k systémovému zlyhaniu pri dodržiavaní právnych predpisov EÚ; vyzýva Komisiu, aby v skúmaných prípadoch pravidelne sledovala pokrok v dodržiavaní právnych predpisov EÚ;
12. zdôrazňuje, že Výbor pre petície musí dodržiavať kritériá prípustnosti stanovené v článkoch 226 a 227 ZFEÚ a v rokovacom poriadku Európskeho parlamentu;

Štvrtok 16. decembra 2021

13. pripomína, že na presné a komplexné spracovanie petícií je nevyhnutná spolupráca s ostatnými výbormi v Európskom parlamente; konštatuje, že v roku 2020 sa 56 petícií odoslalo ďalším výborom na prijatie stanoviska a 385 petícií sa odoslalo pre informáciu; víta, že od ostatných výborov bolo prijatých 40 stanovísk a 60 potvrdení o zohľadnení petícií v rámci ich príslušnej činnosti; konštatuje, že verejné vypočutia organizované spoločne s inými parlamentnými výbormi uľahčujú dôkladné preskúmanie petícií; pripomína, že predkladatelia petícií sú informovaní o rozhodnutiach požiadať ostatné výbory o stanovisko na účely spracovania ich petícií; vyzýva parlamentné výbory, aby zintenzívnili svoje úsilie a aktívne prispievali k preskúmaniu petícií – preukázaním svojich odborných znalostí – a umožnili tak Európskemu parlamentu pohotovejšie a komplexnejšie reagovať na obavy občanov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že petičná sieť sa v roku 2020 nemohla stretnúť z dôvodu situácie spôsobenej pandemiou ochorenia COVID-19;

14. domnieva sa, že petičná sieť je užitočný nástroj na zvyšovanie informovanosti o otázkach, ktoré sú predmetom petícií, a na uľahčenie spracovania petícií v iných výboroch, ktorým sa posielajú na prijatie stanoviska alebo pre informáciu; konštatuje, že je potrebné uľahčiť prijímanie nadväzujúcich opatrení v súvislosti s petíciami v rámci parlamentnej a legislatívnej činnosti; zastáva názor, že táto sieť by mala posilniť dialóg a spoluprácu s Komisiou a ostatnými inštitúciami EÚ; vyjadruje presvedčenie, že pravidelné schôdze petičnej siete majú kľúčový význam pre posilnenie spolupráce medzi parlamentnými výbormi, pretože umožňujú výmenu informácií a najlepších postupov medzi členmi siete; vyzýva Európsky parlament, aby navrhol mechanizmus, ktorý by umožňoval priamu účasť Výboru pre petície na legislatívnom procese;

15. upozorňuje na svoje uznesenie zo 17. decembra 2020 o výsledkoch rokovaní Výboru pre petície v roku 2019 ⁽¹⁾;

16. zdôrazňuje, že napriek skráteniu časových intervalov pre schôdze výborov v roku 2020 v dôsledku preventívnych opatrení Európskeho parlamentu s cieľom zabrániť šíreniu pandémie ochorenia COVID-19 v jeho priestoroch a obmedzeným tlmočnickým službám Výbor pre petície vyjadril svoje stanovisko k dôležitým otázkam nastoleným v petíciách tým, že prispel k významnému počtu parlamentných správ, najmä o uzavretí Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu ⁽²⁾, o monitorovaní uplatňovania práva EÚ v rokoch 2017 a 2018 ⁽³⁾, o odporúčaniach na rokovania o novom partnerstve so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska ⁽⁴⁾, o situácii v oblasti základných práv v Európskej únii – výročná správa za roky 2018 – 2019 ⁽⁵⁾, o znižovaní nerovností s osobitným zameraním na chudobu pracujúcich ⁽⁶⁾, o Turecku – výročná správa o pokroku za rok 2019 ⁽⁷⁾ a o vykonávaní smernice Rady 2000/78/ES, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani, so zreteľom na UNCRPD ⁽⁸⁾; oceňuje činnosť sekretariátu Výboru pre petície vo všeobecnosti a najmä počas pandémie, keď sa pracovné podmienky stali zložitejšími; zdôrazňuje, že je potrebné zamyslieť sa nad výzvami, ktoré vznikli počas pandémie, a preskúmať spôsoby, ako zlepšiť prácu výboru, najmä v čase krízy;

17. poukazuje na to, že členovia Výboru pre petície vo svojich odporúčaniach na rokovania o novej dohode so Spojeným kráľovstvom zdôraznili, že každý občan EÚ s pobytom v Spojenom kráľovstve má právo predložiť Európskemu parlamentu petíciu podľa článku 227 ZFEÚ, zúčastniť sa na európskej iniciatíve občanov a obrátiť sa na európskeho ombudsmana po plánovanom skončení prechodného obdobia (31. decembra 2020) a vyzvali európsku ombudsmanku, aby pokračovala vo svojom úsilí, ktoré sa začalo počas rokovaní o dohode o vystúpení, s cieľom zabezpečiť transparentnosť rokovaní v rámci budúceho partnerstva medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom;

18. upriamuje pozornosť na veľký počet petícií týkajúcich sa pandémie ochorenia COVID-19, ktoré Výbor pre petície preskúmal a odpovedal na ne v roku 2020, najmä prostredníctvom svojho zrýchleného postupu; zdôrazňuje, že vo väčšine týchto petícií sa požadovala ochrana základných práv a slobôd občanov pred núdzovými opatreniami vrátane obmedzenia pohybu, ako aj transparentnosť pri vývoji, nákupe a distribúcii vakcín proti ochoreniu COVID-19; zdôrazňuje, že tieto petície zahŕňali aj otázky týkajúce sa liečby a ochranných prostriedkov, ako aj posúdenie riadenia zdravotnej krízy

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 445, 29.10.2021, s. 168.

⁽²⁾ Stanovisko prijaté 21. januára 2020.

⁽³⁾ Stanovisko prijaté 19. februára 2020.

⁽⁴⁾ Stanovisko prijaté 30. apríla 2020.

⁽⁵⁾ Stanovisko prijaté 7. septembra 2020.

⁽⁶⁾ Stanovisko prijaté 7. septembra 2020.

⁽⁷⁾ Stanovisko prijaté 29. októbra 2020.

⁽⁸⁾ Stanovisko prijaté 3. decembra 2020.

Štvrtok 16. decembra 2021

v členských štátoch; pripomína takisto, že mnohí predkladatelia petícií vyjadrili znepokojenie nad vplyvom vnútroštátnych mimoriadnych opatrení vrátane zákazu vychádzania na demokraciu, právny štát a základné práva a spochybnili cestovné a pracovné obmedzenia, ako aj počiatočnú nedostatočnú koordináciu medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o kontroly na vnútorných hraniciach, ktoré predstavovali prekážky voľného pohybu v schengenskom priestore a mimoriadny problém pre mnohých cezhraničných pracovníkov, študentov a páry pozostávajúce zo štátnych príslušníkov rôznych štátov, ako aj riadenie zrušených letov a zájazdov počas pandémie a politiky vrátenia peňazí príslušných leteckých spoločností; pripomína, že všetky reštriktívne opatrenia musia byť nevyhnutné, primerané a dočasné; zdôrazňuje, že zabezpečenie účinného, rovnakého a jednotného uplatňovania práva EÚ má kľúčový význam pre dodržiavanie zásady právneho štátu, ktorá je v súlade s článkom 2 Zmluvy o EÚ jednou zo základných hodnôt Únie a jej členských štátov, a to aj v čase krízy, ako je pandémia ochorenia COVID-19; zastáva názor, že najmä v čase vážnej krízy je rýchle a účinné vybavovanie petícií nevyhnutným predpokladom na získanie dôvery občanov v inštitúcie EÚ;

19. vyzdvihuje rozhodnutie prijaté počas prvých mesiacov pandémie uprednostniť petície týkajúce sa ochorenia COVID-19 vo Výbore pre petície s cieľom náležite riešiť naliehavé požiadavky, ktoré občania vyjadrili počas prvých mesiacov roku 2020;

20. je vážne znepokojený škodami v oblasti verejného zdravia a v sociálno-ekonomickej oblasti, ktoré vznikli v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19; víta vynikajúcu prácu Výboru pre petície, ktorý vyjadrením obáv občanov týkajúcich sa krízy v oblasti verejného zdravia a sociálno-ekonomickej krízy súvisiacej s ochorením COVID-19 prispel k zabezpečeniu schopnosti Európskemu parlamentu reagovať na potreby a očakávania občanov, najmä tých, ktorých mimoriadne zasiahla zdravotná kríza, pokiaľ ide o kapacitu Únie riešiť takúto globálnu výzvu; v tejto súvislosti upozorňuje na dôležité nadväzujúce opatrenia, ktoré Výbor pre petície prijal s cieľom reagovať na problémy nastolené v petíciách týkajúcich sa ochorenia COVID-19 a ktoré viedli k prijatiu uznesení o schengenskom systéme a opatreniach, ktoré boli zavedené počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19 ⁽⁹⁾, o právach osôb s mentálnym postihnutím a ich rodín počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19 ⁽¹⁰⁾ a o riešení miery bezdomovectva v EÚ ⁽¹¹⁾ na plenárnej schôdzi;

21. zdôrazňuje dôležitý príspevok Výboru pre petície k ochrane práv detí, ktorý vyplýva z jeho riešenia niekoľkých petícií o únosoch detí rodičmi v Japonsku; v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie o medzinárodných a domácich únosoch detí z EÚ rodičmi v Japonsku, ktorého návrh prijal Výbor pre petície 16. júna 2020 a ktorý bol prijatý na plenárnej schôdzi 8. júla 2020 ⁽¹²⁾;

22. upriamuje pozornosť na vypočutie z 29. októbra 2020 na tému Občianstvo Únie: posilnenie postavenia, začlenenie, účasť, ktoré Výbor pre petície usporiadal spoločne s Výborom pre právne veci, Výborom pre ústavné veci a Výborom pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci; domnieva sa, že táto udalosť predstavovala významný príspevok Európskeho parlamentu k správe Komisie o občianstve EÚ za rok 2020 a k prebiehajúcej práci Výboru pre petície v súvislosti s účasťou občanov;

23. berie na vedomie, že zdravie bolo v roku 2020 spolu so základnými právami hlavnou oblasťou záujmu predkladateľov petícií, pričom uznáva, že obavy týkajúce sa zdravia súvisiace s pandemiou ochorenia COVID-19 boli v centre práce Výboru pre petície; upriamuje pozornosť na uznesenie o dodatočnom financovaní biomedicínskeho výskumu myalgickej encefalomyelitídy, ktorého návrh prijal výbor 30. apríla 2020 a ktoré bolo prijaté na plenárnej schôdzi 18. júna 2020 ⁽¹³⁾; pripomína, že komunity vedcov a pacientov vrelo privítali uznesenie Európskeho parlamentu, keďže sa v ňom vyzýva na zvýšenie informovanosti o tomto type ochorenia medzi členskými štátmi prostredníctvom organizovania kurzov odbornej prípravy prispôbených verejným orgánom, poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a verejným činiteľom vo všeobecnosti; v tejto súvislosti opakuje svoju výzvu na koordinované a zvýšené úsilie v oblasti výskumu a na ďalšie financovanie, a to aj v rámci programu Horizont Európa, na podporu pokroku vo výskume s cieľom riešiť ľudské a sociálno-ekonomické dôsledky rastúceho počtu jednotlivcov žijúcich a pracujúcich s dlhodobým postihnutím a chronickým ochorením;

24. konštatuje, že v roku 2020 naďalej vyvolávali vážne obavy predkladateľov petícií otázky týkajúce sa životného prostredia; vyjadruje poľutovanie nad tým, že predpisy týkajúce sa životného prostredia sa v členských štátoch nevykonávajú vždy správne, ako je to opísané v mnohých petíciách, ktoré vyjadrujú sťažnosti na znečistenie ovzdušia, zhoršenie prírodných ekosystémov, jadrovú bezpečnosť a vplyv banskej činnosti na životné prostredie; zdôrazňuje význam

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 425, 20.10.2021, s. 7.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 371, 15.9.2021, s. 6.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 425, 20.10.2021, s. 2.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 371, 15.9.2021, s. 2.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 362, 8.9.2021, s. 2.

Štvrtok 16. decembra 2021

plnenia očakávaní občanov EÚ v oblasti ochrany životného prostredia; naliehavo preto vyzýva Komisiu, aby spolu s členskými štátmi zabezpečila správne vykonávanie právnych predpisov EÚ v tejto oblasti;

25. víta, že Výbor pre petície zohráva v EÚ osobitnú ochrannú úlohu, pokiaľ ide o vykonávanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím; poukazuje na dôležitú prácu, ktorá vo výbore prebieha v súvislosti s petíciami týkajúcimi sa otázok zdravotného postihnutia; konštatuje, že počet petícií o zdravotnom postihnutí sa v roku 2020 v porovnaní s predchádzajúcim rokom takmer zdvojnásobil; zdôrazňuje, že diskriminácia a prístup k vzdelávaniu a zamestnaniu naďalej patria medzi hlavné výzvy, ktorým čelia osoby so zdravotným postihnutím, a domnieva sa, že Komisia a členské štáty musia urobiť viac, aby sa základné služby stali plne dostupnými; vyzýva na vykonávanie konkrétnych návrhov na podporu inkluzívnosti a uľahčenie uznávania a prenosnosti zručností v rámci EÚ;

26. pripomína, že v roku 2020 Výbor pre petície venoval osobitnú pozornosť diskusi o petíciách o problémoch, ktorým čelia ľudia s mentálnym postihnutím a ich rodiny počas pandémie ochorenia COVID-19, najmä pokiaľ ide o prístup k zdravotníckym službám, osobnú asistenciu a kontakt s rodinami a opatrovateľmi; v tejto súvislosti upozorňuje na uznesenie Výboru pre petície o právach osôb s mentálnym postihnutím a ich rodín počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19, ktoré bolo prijaté na plenárnej schôdzi 8. júla 2020; víta výsledok výročného seminára Výboru pre petície o ochrane práv osôb so zdravotným postihnutím na tému Nová stratégia pre oblasť zdravotného postihnutia, ktorý sa uskutočnil na schôdzi výboru 28. októbra 2020;

27. pripomína, že vzťahy s európskym ombudsmanom sú jednou z úloh, ktoré Výboru pre petície zveril rokovací poriadok Európskeho parlamentu; víta konštruktívnu spoluprácu Európskeho parlamentu s európskou ombudsmankou, ako aj zapojenie do Európskej siete ombudsmanov; uznáva pravidelný prínos európskej ombudsmanky k činnosti Výboru pre petície počas celého roka; vyjadruje pevné presvedčenie, že inštitúcie, orgány a agentúry Únie musia zabezpečiť konzistentné a účinné opatrenia v nadväznosti na odporúčania ombudsmanky;

28. domnieva sa, že je nevyhnutné, aby občania mohli byť priamo zapojení do iniciovania legislatívnych návrhov; zdôrazňuje, že európska iniciatíva občanov je pre Výbor pre petície dôležitým nástrojom aktívneho občianstva, ako aj jedinečným nástrojom európskej participatívnej demokracie, a preto sa k nej musí pristupovať otvorene a pružne; zdôrazňuje, že verejné vypočutie je kľúčovou príležitosťou pre organizátorov, aby verejne predstavili svoju iniciatívu inštitúciám EÚ a odborníkom, čo Komisii a Európskemu parlamentu umožní dôkladne pochopiť želané výsledky európskej iniciatívy občanov; vyzýva Komisiu, aby zväzila iniciovanie legislatívneho návrhu na základe obsahu každej úspešnej európskej iniciatívy občanov;

29. zdôrazňuje, že transparentnosť a prístup verejnosti k dokumentom inštitúcií EÚ sú nevyhnutné na to, aby sa zabezpečila najvyššia úroveň ochrany demokratických práv občanov a ich dôvera v inštitúcie EÚ; poukazuje na to, že súčasné nariadenie (ES) č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie už neodráža skutočnú situáciu; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že revízia nariadenia (ES) č. 1049/2001 je už roky pozastavená a nedosiahol sa žiadny pokrok; vyzýva Komisiu, aby predložila návrh na prepracované znenie nariadenia z roku 2001 s cieľom zvýšiť transparentnosť a zodpovednosť presadzovaním osvedčených administratívnych postupov v súlade s požiadavkami Lisabonskej zmluvy;

30. zdôrazňuje, že webový portál pre petície je základným nástrojom na zabezpečenie hladkého, efektívneho a transparentného petičného procesu; v tejto súvislosti víta zlepšenia v oblasti ochrany údajov a bezpečnostných prvkov, vďaka ktorým je portál pre občanov používateľsky ústretovejší a bezpečnejší; zdôrazňuje, že je potrebné pokračovať v úsilí o to, aby bol portál verejne známy prostredníctvom sociálnych médií, aby bolo jednoduchšie sa v ňom orientovať a aby bol plne dostupný pre všetkých občanov, najmä osoby so zdravotným postihnutím, a to aj tým, že sa umožní predkladanie petícií v národných posunkových jazykoch; žiada, aby sa na webovom portáli pre petície zverejňovali ďalšie informácie vrátane pokroku v petíciách a vyšetrovaniach v spolupráci s inými inštitúciami; vyzýva na posúdenie toho, ako zabrániť používaniu odcudzených alebo falošných identít, a zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné zmeniť alebo aktualizovať počítačový registračný a podpisový systém tak, aby bol skutočne pružný a umožňoval účasť občanov v reálnom čase v súlade s ich potrebami; podporuje vytvorenie jednotného digitálneho portálu, na ktorom by občania mali prístup ku všetkým petičným postupom a mohli o nich získať informácie;

Štvrtok 16. decembra 2021

31. konštatuje, že hoci počet osôb podporujúcich jednu alebo viac petícií značne narastá, mnohí predkladatelia petícií stále tvrdia, že kroky, ktoré treba podniknúť na vyjadrenie podpory petícií na webovom portáli Európskeho parlamentu pre petície, sú zložité; zastáva názor, že zjednodušenie postupu by občanom umožnilo lepšie uplatňovať svoje petičné právo;
32. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie a správu Výboru pre petície Rade, Komisii, európskej ombudsmanke, vládam a parlamentom členských štátov, výborom pre petície členských štátov a ich vnútroštátnym ombudsmanom alebo podobným príslušným orgánom.
-